

Preek over Psalm 33

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Gez. 145:1,2,3,4

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 19:5,6

Gebed

Dopen van **Thom Jelle Kooistra** en **Anne Marieke (Rianne) Benthem**

Zingen: Doopsformulier 1

Zingen: Lb. 335:1,2,5 en 6,9

Schriftlezing: Psalm 33

Zingen: Ps. 33:1,2

(Kinderen naar kindermoment)

Preek (1^e deel)

Zingen: Ps. 33:3,4

Preek (2^e deel)

Zingen: Ps. 33:5,6,7,8

(Kinderen komen terug)

Gebed

Collecte

Zingen: Gez. 108

Zegen

Gehouden te: Baflo, 07-07-13 (9.30 u.)

Preek

Thema: Loof de HEER en verwacht alles van zijn woord, zijn bestuur en zijn trouw.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jong en oud,

1. Nieuw lied?

Is Psalm 33 'een nieuw lied' dat met overgave voor de HEER gezongen wordt? Voor ons niet, zo lijkt het. Hij staat al vele eeuwen in het boek van de Psalmen. En op de Geneefse melodie wordt hij al ruim viereneenhalve eeuw gezongen in de gereformeerde kerken.

Voor Gods gemeente in het Oude Testament was het wel een nieuw lied. Toen de dichter hem maakte en voor het eerst liet zingen in de eredienst in de tempel. Of bij een andere gelegenheid.

Gods gemeente wordt in de Bijbel meer dan eens opgeroepen om een nieuw lied voor de HEER te zingen. In diverse psalmen onder andere. De kerk van de eeuwen heeft die oproep overgenomen in haar gezangen en liederen. Ze heeft het in praktijk gebracht. Tot op vandaag.

"Zing voor hem een nieuw lied..." (vs. 3^a)

Hier gaat het in de eerste plaats om echt nieuwe liederen, die voor de HEER gecomponeerd en gezongen worden. Om Hem te prijzen om de grote daden die Hij heeft gedaan. Nieuwe dingen, tekenen van redding bijvoorbeeld. Of wonderen aan zijn gemeente gedaan of in de grote mensenwereld.

Het is goed om dat te bezingen in een nieuw lied. Een lied bij een actuele situatie, waarin de hand van de HEER zichtbaar geworden is.

Een dergelijk nieuw lied kan best met bekende woorden worden geschreven en gezongen. Dat zie je bij een psalm als 33 ook. Je hoort bekende woorden en herinneringen aan profetieën of eerdere liederen. Zo horen we Genesis 1 doorklinken in bepaalde verzen.

Het hoeft niet allemaal sprankelend en origineel te zijn. Want God is altijd dezelfde. Terwijl zijn gunstbewijzen elke dag weer nieuw zijn. Verrassend en daarmee aanleiding om de Heer nieuw en opnieuw te prijzen.

Zo kunnen oude psalmen en liederen nieuw worden en als nieuw klinken als je ze met hart en ziel zingt. Dan gaan ze ineens voor je spreken. Want je wordt door die melodieuze woorden van de Geest geraakt.

*"Juich, rechtvaardigen, voor de HEER,
de oprechten moeten hem loven.
Huldig de HEER bij de klank van de lier,
speel voor hem op de tiensnarige harp.
Zing voor hem een nieuw lied,
speel en zing met overgave." (vs. 1-3)*

De psalm begint met een uitgebreide aansporing om voor de HEER te juichen, Hem te huldigen en daarbij alles uit de kast te halen aan begeleidingsinstrumenten. Lier, tiensnarige harp. En nog meer. Zie Psalm 150.

De Heilige Geest geeft nieuwe liederen, nieuwe tijden, nieuwe mogelijkheden ook wat dat betreft.

En dat we voor de HEER het allerbeste moeten kiezen en aan Hem offeren – ook in het dankoffer –, dat is al een oud principe uit de wet van Mozes en het gebod van David over de muzikale kant van de tempeldienst. De HEER rekent op niet minder. Bovendien, Hij is het waard. Toch?

Er is nog een opvallend punt bij Psalm 33, dat het ons gemakkelijk maakt ons de psalm eigen te maken.

Er wordt geen dichter genoemd of de naam van een koorleider. Het is één van de weinige anonieme psalmen in de eerste bundel (Psalm 1 – 41). Bijna allemaal zijn ze 'Van David'. Psalm 33 noemt die naam niet.

Dat heeft een voordeel. Je kunt gemakkelijk je eigen naam als gelovige of als gemeente er boven zetten. Het wordt dan jouw psalm, als je hem met overgave zingt voor de HEER.

Daar is het ook qua inhoud de psalm naar. Want hij is niet specifiek naar aanleiding van een situatie geschreven. Niet een benoemde moeite of een concrete overwinning. Zoals bijvoorbeeld Psalm 34 wel.

"Juich, rechtvaardigen voor de HEER..."

2. Passend

Waarom moeten wij met overgave de HEER huldigen? Waarom past ons een nieuw lied voor Hem?

Wel de Heer is te prijzen om de betrouwbaarheid en de kracht van zijn woord. Hij gaat rechte wegen en handelt in volkomen trouw.

Het woord van de HEER is zo ontzettend krachtig. Het is in alles betrouwbaar, omdat gebeurt wat God spreekt. Hij scheidt met zijn woord nieuwe dingen en roept ze te voorschijn.

De HEER zegt zelf – via de profeet Jesaja – dat van zijn woord geldt: *"... het keert niet vruchteloos naar mij terug, niet zonder eerst te doen wat ik wil en te volbrengen wat ik gebied."* (Jes. 55:11)

Volgens Psalm 33 krijgt de kracht van het woord van God allereerst gestalte in de schepping van hemel en aarde. Hoor en lees vers 6 en vers 9.

*"Door het woord van de HEER is de hemel gemaakt,
door de adem van zijn mond het leger der sterren.*

.....

*want hij sprak en het was er,
hij gebod en daar stond het."*

In deze woorden klinkt Genesis 1 door. Dichter en gemeente van God kennen het scheppingsverhaal, zoals het God de Heilige Geest behaagd heeft ons door te geven. Niet als een natuurwetenschappelijke verhandeling. Maar als een betrouwbaar

bericht van de Schepper zelf met het oog op het geloof van zijn volk en de bewondering van zijn volk voor Hem.

Door het woord van de HEER is de hemel gemaakt..... Hij sprak en het was er. Keer op keer lezen we in Genesis 1: "God zei..., God zei..., God zei..." En dan vertelt de Bijbel wat God creëert op de verschillende scheppingsdagen: het licht, de scheiding tussen de wateren boven en de wateren beneden; de scheiding tussen land en water. Psalm 33 zegt van dat laatste:

*"Hij verzamelt het zeewater en sluit het in,
hij bergt de oceanen in schatkamers weg." (vs. 7)*

De HEER werpt een dam op tegen het water met zijn ontzagwekkende en verwoestende kracht. "Tot hier toe en niet verder," zegt God. En dat woord maakt God opnieuw geldig na de zondvloed, wanneer de HEER zijn verbond sluit met Noach en zijn nakomelingen en met alle levende wezens op de aarde, Genesis 8.

*"...want hij sprak en het was er,
hij gebod en daar stond het."*

Het gezongen woord uit Psalm 33 legt mede de grond onder het beleden woord van de kerk in bijvoorbeeld art. 12 NGB: *"Wij geloven dat de Vader door zijn Woord – dat is door zijn Zoon - (Hier komt Johannes 1:1-3 om de hoek kijken!) de hemel, de aarde en alle schepselen uit niets heeft geschapen, toen het Hem goeddacht."* U mag ook kijken naar zondag 9 van de Heidelbergse Catechismus: *"... uit niets geschapen..."*

Waar denkt u dan aan? Hoe denkt u zich dat in? En heb je bij de woorden van vers 9 van onze psalm ook niet de neiging om er twee keer het woordje 'floep' bij te denken?

*"... want hij sprak en – floep! – het was er,
hij gebod en – floep! – daar stond het."*

Dat klinkt een beetje oneerbiedig, dat besef ik. Maar hebben wij toch niet vaak een dergelijke voorstelling van Gods scheppend bezig zijn? Een vingerknip van de HEER met een soort toverspreuk en het konijn springt uit de hoge hoed.....

Maar God is geen magiër of goochelaar die een trukendoos opentrekt en de mensen op het verkeerde been zet met zijn kunstjes en die daarmee de verbazing en bewondering van de mensen oogt.

De HEER is wel Scheppend Kunstenaar, met hoofdletters en in de volle zin van het woord. Hij is Schepper met het Woord.

Dat houdt dat ook een scheppingsproces in, waar de HEER de tijd voor neemt. Goddelijke tijd en al scheppend ook aardse tijd. Denk weer aan een beeldend kunstenaar. Hij heeft een idee, maakt een ontwerp, kies het materiaal uit of maakt dat eerst en gaat dan aan de slag met zijn kunstwerk. Totdat het klaar is en de kunstenaar tevreden over zijn werk.

Iets van dat proces brengt de dichter van Psalm 139 onder woorden, als hij het erover heeft hoe hij – en wij allen – door God gevormd zijn, toen hij ons het leven gaf.

*"U was het die mijn nieren vormde,
die mij weefde in de buik van mijn moeder." (Ps. 139:13)*

Daar neemt God ook de tijd voor. Negen maanden vanaf de conceptie tot aan de geboorte. Hier is het ook niet: Floep en daar is het kind. Bij toverslag. Zo werkt God niet.

Goed om te bedenken als je terugkijkt op de geboorte en nu de doop van Thom en Rianne. God vormde hen tot wie zij zijn. Mensen van God, kinderen van God. Net als hun ouders, zusjes en broertjes. Net als wij allemaal.
Hoe goed is dat van God!

De Heilige Geest vertelt: *"God keek naar alles wat hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was."* (Gen. 1:31)

Psalm 33 gaat ons erin voor om diep ontzag te hebben voor de HEER, die door zijn woord de hemel heeft gemaakt met het hele sterrenleger en die door zijn woord de aarde heeft vormgegeven met alles wat we op is: mensen, dieren, planten, bodemschatten, bergen en zeeën enzovoorts, enzovoorts.
De kracht van het woord van God zou voor alle mensen reden moeten zijn om diep ontzag voor de Heer te hebben en Hem te huldigen, zoals de rechtvaardigen dat wel doen. Diep onder de indruk van het woord van God.
Bij een geboorte mag je dat zijn.

En ook de vakantie is een uitstekende gelegenheid om dat te stimuleren, door met open ogen te genieten van de natuur en de schepping. Hoe mooi God alles gemaakt heeft. Zee, bergen, bossen...

We zingen we deze psalm vol overgave en overtuiging. En we hoeven niet te schamen ons voor ons geloof in God de Schepper van hemel en aarde. Zijn woord is betrouwbaar, ook wat betreft het scheppingsverhaal. Al blijven er ook voor christenwetenschappers heel wat vragen over naar het ontstaan van de aarde, naar de oudheid van het heelal en de onmetelijk grote afstanden in het heelal met zijn miljarden lichtjaren...
Het blijft voor ons mensen een groot mysterie hoe God alles heeft geschapen. Met zijn woord, dat is zeker. En daar hebben we als gelovigen ook genoeg aan.

*"Juich, rechtvaardigen, voor de HEER,
de oprechten moeten hem loven."*

Allereerst wel om Gods woord en werk in de schepping. De HEER is zeer te prijzen. Laten we dat nu doen.

Zingen: Ps. 33:3,4

3. God bestuurt

De kracht van het woord van God was niet uitgewerkt, toen Hij klaar was met zijn scheppingswerk. God heeft niet als een soort klokkenmaker het uurwerk van de wereld gemaakt en aan de loop gezet en zich vervolgens teruggetrokken om te zien

hoe het allemaal afloopt. De HEER is de Schepper van de wereld en Hij is haar Koning, die regeert en blijft besturen.

"Wij geloven dat deze goede God, nadat Hij alle dingen geschapen had, ze niet aan zichzelf heeft overgelaten, of aan het toeval of het lot heeft prijsgegeven, maar ze overeenkomstig zijn heilige wil zo leidt en regeert, dat in deze wereld niets gebeurt zonder zijn beschikking."

Dat zegt onze belijdenis in artikel 13 NGB.

De HEER blijft zich actief bemoeien met de wereld, die Hij geschapen heeft. Hij is als Schepper en Kunstenaar volledig betrokken op zijn creaties.

God blijft met zijn woord de wereld besturen. Gods wereldpolitiek is woordpolitiek. Zijn woord blijft krachtig en effectief. Gods woord volbrengt ook vandaag wat Hem behaagt.

Dat betekent dat God actief ingrijpt in het leven van de mensen en van de volken. Hij doet dat in overeenstemming met zijn plan. Noem het wat mij betreft het regeerakkoord van de Drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Ook God de Heilige Geest is er bij betrokken. Net als bij de schepping, die tot stand gekomen is door de adem van Gods mond. Gods adem is Gods Geest in de Bijbel.

Gods wereldpolitiek omsluit de politiek van koningen, presidenten en krijgsheren. Zij staat daar meer dan eens dwars op. God doorbreekt met zijn woord zo vaak de plannen van koningen en machthebbers in de wereld. Ook dat is een reden om Hem te prijzen.

"De HEER doet de plannen van volken teniet, hij verijdelt wat naties beramen..." (vs. 10)

God lacht om wat de volken bedenken. Hij drijft de spot met de plannen van de koningen en de baasjes. De wereldmachten die in verzet komen tegen de Heer en zijn gezalfde.

"Die in de hemel troont lacht, de Heer spot met hen." (Ps. 2:4)

Wat willen die mannetjes toch? Denkt God. Hebben ze niet door hoe beperkt en eindig hun macht en invloedssfeer zijn? Dat ze geen beleid kunnen neerzetten dat geldt voor de hele wereld en dat berekend is op de eeuwigheid.

Ja, koningen en dictators kunnen op aarde soms grote macht naar zich toe trekken en hele volken ringeloren. Maar er is geen machthebber die het redt voor altijd. Hoe groot zijn leger ook is, hoe modern bewapend.

Het is een troost voor Gods kinderen om dat te mogen zeggen en te kunnen zingen.

"Koningen winnen niet door een machtig leger, brute kracht redt krijgsheren niet. Van geen nut zijn paarden voor de overwinning, hoe sterk ook, ze bieden geen uitkomst." (vs. 16,17)

God heeft alle plannen van koningen en krijgsheren door. Hij weet immers wat in de harten van alle mensen leeft. Hij heeft de harten van alle mensen gevormd. Hij heeft

mensen het denkvermogen gegeven. Daarom doorziet de Heer ook alle daden van de mensen.

Het verrast Hem niet. Het komt Hem niet vreemd voor. Hij voelt zich er ook niet door overvallen. Want vanuit de hemel overziet Hij heel het leven op aarde. Hij is werkelijk betrokken bij alle mensen. Ook bij hen die Hem niet kennen en vrezen.

Koningen winnen niet door hun sterke leger. Zij bieden geen uitkomst door hun politiek en bestuur, hoe imponerend en succesvol ook. Actuele woorden nietwaar? Maar waar vinden we die redding dan wel? Dat wordt in Psalm 33 min of meer stilzwijgend gezegd. Namelijk, in de naam van de Heer en door zijn machtige daden. Redding en heil zijn er alleen bij Hem en door Hem. In de naam van de Heer Jezus Christus, zeggen wij er als nieuwtestamentische gemeente bij. In Gods naam is het leven gelukkig. Geluk is alleen te vinden, als je de HEER als je God hebt.

*"Gelukkig het volk dat de HEER als zijn God heeft,
de natie die hij verkoos als de zijne." (vs. 12)*

Dat geeft rust en zekerheid in een onrustige wereld, waar politici nogal eens corrupt zijn en waar krijgsheren de dienst uitmaken. Ook dit is voor ons een stimulans om de HEER te huldigen.

4. Verwachting

De HEER houdt vanuit de hemel het oog op allen die de aarde bewonen. God is betrokken op alle mensen. Maar in het bijzonder op zijn eigen volk.

De ogen van de HEER spelen daarbij een belangrijke rol. God houdt het oog op allen die de aarde bewonen. Maar zingen we in vers 18:

*"Het oog van de HEER rust op wie hem vrezen
en hopen op zijn trouw."*

Als je je oog op iemand laat rusten, dan kijk je met aandacht en liefde naar hem of haar. Dat doet de Heer bij de rechtvaardigen, bij zijn mensen. Hij kijkt met welgevallen naar hen, nog geconcentreerder dan bij de andere mensen. Want Hij heeft hen in het bijzonder lief en sloot met hen zijn verbond.

Dat is zichtbaar bijvoorbeeld bij de doop, zoals vanmorgen. God laat zijn oog liefdevol rusten op Thom en Rianne, die zijn kinderen mogen zijn. Hij heeft hen gemaakt en hun het leven gegeven. Hij belooft hun zijn zorg en liefde en trouw voor heel hun leven. Hij maakt dat zichtbaar in de doop.

Het aandachtige en liefdevolle oog van de Heer brengt Hem tot ingrijpen ten bate van de zijnen. Dat heeft ook alles te maken met zijn trouw.

*"... hij zal hen redden in doodsgevaar,
bij hongersnood zal hij hun leven sparen." (vs. 19)*

Dat is een echte geloofsuitspraak van de zangers van Psalm 33. Want de werkelijkheid is vaak anders. Kinderen van God die de dodendans niet ontspringen in tijden van vervolging. Denk aan de martelaren in de loop van de eeuwen. Maar er is werkelijk redding van de dood door Jezus Christus, de Redder van de wereld. In Hem is er voor Gods gemeente de belofte van eeuwig leven. In de belofte is dat dan al werkelijkheid. Zo krachtig namelijk is het woord van God ook dan. Het wordt zichtbaar in de doop: begraven worden en opstaan worden daar gesymboliseerd.

Gods woord is krachtig, zijn bestuur onwrikbaar en krachtdadig en van zijn trouw is heel de aarde vervuld.

Voor de gelovige kinderen van God is dat alle reden om alles van de HEER te verwachten, van zijn woord, zijn bestuur en zijn trouw.

Psalm 33 eindigt met het gezamenlijk uitspreken van het vertrouwen in de HEER en van de verwachting die helemaal op Hem gericht is.

Opvallend is in de laatste verzen, dat de stijl iets anders wordt. Nu klinkt het 'wij' uit de mond van dichter en zangers. Het klinkt nog persoonlijker dan eerst.

*"Wij verwachten vol verlangen de HEER,
hij is onze hulp en ons schild.
Ja, om hem is ons hart verblijd,
op zijn heilige naam vertrouwen wij." (vs. 20,21)*

De rechtvaardigen zien zingend uit naar de HEER. Ze verwachten alles van Hem. Die verwachting is gegrond. Hoe machtig is immers het woord van de HEER.

Het bewijzen van goddelijke gunst behoort bij de grote werken en de heilige naam van de Heer.

Gods volk, zijn gemeente is zijn oogappel. Onder Gods oog mag zij leven en zich koesteren in Gods liefdevolle zorg en aandacht. Dat is een kwestie van trouw van Gods kant. Daar bidt de zingende gemeente ook om.

*"Schenk ons uw trouw, HEER,
op u is al onze hoop gevestigd." (vs. 22)*

Op Gods liefde mogen zijn kinderen aanspraak maken in Jezus Christus. Ze mogen in zijn naam hopen op Gods goedheid voor hen.

Hopen op de Heer en uitzien naar Hem. Daar kom je goed mee uit je leven lang.
Dus:

Loof de HEER en verwacht alles van zijn woord, zijn bestuur en zijn trouw.

Dat is de boodschap van Psalm 33.

Amen.